

TARYBOS SPRENDIMAS

2009 m. gegužės 6 d.

dėl Bendrijos vidutinės trukmės finansinės pagalbos skyrimo Rumunijai

(2009/459/EB)

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį,

atsižvelgdama į 2002 m. vasario 18 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 332/2002 dėl priemonės, teikiančios vidutinės trukmės finansinę pagalbą valstybių narių mokėjimų balansams, sukūrimo ⁽¹⁾, ypač į jo 3 straipsnio 2 dalį,

atsižvelgdama į Komisijos pasiūlymą, pateiktą pasikonsultavus su Ekonomikos ir finansų komitetu (EFK),

kadangi:

(1) Sprendimu 2009/458/EB ⁽²⁾ Taryba nusprendė Rumunijai suteikti savitarpio pagalbą.

(2) Nepaisant numatomo einamosios sąskaitos būklės pagerėjimo, Komisijos, Tarptautinio valiutos fondo (TVF) ir Rumunijos valdžios institucijų 2009 m. kovo mėn. vertinimu, Rumunijos išorės finansavimo poreikis iki pirmo 2011 m. ketvirčio yra 20 mlrd. EUR; atsižvelgiant į pastaruosius pokyčius finansų rinkoje, kapitalo ir finansinės sąskaitos būklė galėtų labai pablogėti.

(3) Rumunijai reikėtų skirti iki 5 mlrd. EUR dydžio Bendrijos paramą pagal vidutinės trukmės finansinės pagalbos valstybių narių mokėjimų balansui priemonę, nustatytą Reglamentu (EB) Nr. 332/2002. Ta pagalba turėtų būti suteikta kartu su TVF 11,40 mlrd. SST paskola (maždaug 12,95 mlrd. EUR) pagal rezervinį susitarimą, kurį numatoma patvirtinti 2009 m. gegužės 6 d. Pasaulio bankas taip pat sutiko Rumunijai suteikti 1 mlrd. EUR paskolą, o Europos investicijų bankas (EIB) ir Europos rekonstrukcijos ir plėtros bankas (ERPB) bendrai suteiks 1 mlrd. EUR papildomą paramą.

(4) Bendrijos pagalbą administruoti turėtų Komisija. Specialios ekonominės politikos sąlygos, dėl kurių susitarta su Rumunijos valdžios institucijomis, pasikonsultavus su EFK, turėtų būti išdėstytos susitarimo memorandume. Išsamias finansines sąlygas Komisija turėtų išdėstyti paskolos susitarime.

(5) Komisija, pasitelkusi išvykstatamuosius patikrinimus ir reguliarias Rumunijos valdžios institucijų ataskaitas, turėtų reguliariai tikrinti, kad su pagalba susietos ekonominės politikos sąlygos yra įgyvendinamos.

(6) Per visą programos įgyvendinimo laikotarpį Komisija teiks papildomas politines konsultacijas ir techninę pagalbą konkrečiose srityse.

(7) Europos Audito Rūmai turi teisę savo nuožiūra atlikti su šios pagalbos administravimu susijusius finansinius patikrinimus arba auditą. Komisija kartu su Europos kovos su sukčiavimu tarnyba turi teisę savo nuožiūra siųsti savo pareigūnus arba tinkamai įgaliotus atstovus, kurie atliktų su Bendrijos vidutinės trukmės finansinės pagalbos administravimu susijusius techninio arba finansinio pobūdžio patikrinimus arba auditą.

(8) Kartu su šios programos politikos sąlygomis Komisija ir toliau stebės teismų reformos ir kovos su korupcija pažangą pagal Bendradarbiavimo ir patikros mechanizmą. Šio mechanizmo naudojimo trukmė nepriklauso nuo pagalbos programos trukmės. Be politikos sąlygų, Komisija taip pat toliau stebės, ar teisingai naudojamos ES pervedimų lėšos, suteiktos prieš stojimą ir po stojimo, be kita ko, vertindama atitiktį ir atlikdama reguliarias peržiūras.

(9) Pagalba turėtų būti suteikta siekiant paremti Rumunijos mokėjimų balanso tvarumą ir taip padėti sėkmingai įgyvendinti Vyriausybės ekonominės politikos programą,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

1. Bendrija suteikia Rumunijai vidutinės trukmės paskolą, kuri neviršija 5 mlrd. EUR ir kurios ilgiausias vidutinis terminas yra septyneri metai.

2. Bendrijos finansinė pagalba teikiama trejus metus nuo pirmosios šio sprendimo įsigaliojimo dienos.

⁽¹⁾ OL L 53, 2002 2 23, p. 1.

⁽²⁾ Žr. šio Oficialiojo leidinio p. 6.

2 straipsnis

1. Pagalbą Komisija administruoja taip, kad atitiktų Rumunijos įsipareigojimus ir Tarybos rekomendacijas, visų pirma šaliai skirtas rekomendacijas, susijusias su nacionalinės reformų programos ir konvergencijos programos įgyvendinimu.

2. Komisija, pasikonsultavusi su EFK, su Rumunijos valdžios institucijomis suderina su finansine pagalba susietas specialias ekonominės politikos sąlygas, kaip nustatyta 3 straipsnio 5 dalyje. Tos sąlygos išdėstomos susitarimo memorandume, atsižvelgiant į 1 dalyje nurodytus įsipareigojimus ir rekomendacijas. Išsamias finansines sąlygas Komisija išdėsto paskolos susitarime.

3. Bendradarbiaudama su EFK, Komisija reguliariai tikrina, ar vykdomos su pagalba susietos ekonominės politikos sąlygos. Tuo tikslu Rumunijos valdžios institucijos pateikia Komisijai visą būtiną informaciją ir visapusiškai su ja bendradarbiauja. Komisija informuoja EFK apie galimą pasiskolintų lėšų refinansavimą arba finansinių sąlygų restruktūrizavimą.

4. Rumunija pasirengia priimti ir įgyvendinti papildomas konsolidavimo priemones makrofinansiniam stabilumui užtikrinti, jei tokių priemonių prireiktų vykdant pagalbos programą. Prieš priimdamos bet kokiais minėtas papildomas priemones, Rumunijos valdžios institucijos konsultuojasi su Komisija.

3 straipsnis

1. Bendrijos finansinę pagalbą Komisija Rumunijai suteikia ne daugiau kaip penkiomis dalimis, kurių dydis bus nustatytas susitarimo memorandume.

2. Pirmąją dalį leidžiama naudoti išgaliojus paskolos susitarimui ir susitarimo memorandumui.

3. Jei to reikia paskolai finansuoti, leidžiama laikantis rizikos ribojimo principų naudoti palūkanų normų apsisikeitimo sandorius su didžiausią kredito kokybės vertinimą turinčiomis sandorio šalimis.

4. Dėl leidimo naudoti tolesnes paskolos dalis Komisija sprendžia gavusi EFK nuomonę.

5. Kiekviena tolesnė dalis išmokama remiantis tuo, kad būtų tinkamai vykdoma naujoji Rumunijos Vyriausybės ekonominė programa, kuri bus įtraukta į Rumunijos konvergencijos programą ir nacionalinę reformų programą, ir ypač specialios ekonominės politikos sąlygos, išdėstytos susitarimo memorandume, *inter alia*, tai yra:

a) priimti aiškiai apibrėžtą vidutinės trukmės fiskalinę programą, skirtą iki 2011 m. sumažinti valdžios sektoriaus biudžeto deficitą iki žemesnio už Sutartyje nustatytą pamatinę vertę (3 % BVP) lygio;

b) priimti ir vykdyti 2009 m. pataisytą biudžetą (iki antrojo 2009 m. ketvirčio), kuriame siekiama, kad valdžios sektoriaus deficitas būtų ne didesnis kaip 5,1 % BVP pagal ESS 95;

c) sumažinti nominaliąsias viešojo sektoriaus darbo užmokesčio išlaidas, palyginti su 2008 m., atsisakant 2009 m. suplanuoto viešojo sektoriaus darbo užmokesčio padidinimo (iš viso 5 % nominaliąja verte) (arba atitinkamai dar sumažinti darbuotojų skaičių) ir sumažinant viešojo sektoriaus darbuotojų skaičių, įskaitant tik vieno iš septynių išeinančių darbuotojų pakeitimą;

d) toliau mažinti prekių ir paslaugų išlaidas ir subsidijas valstybės įmonėms;

e) tobulinti biudžeto valdymą priimant ir įgyvendinant privalomą vidutinės trukmės fiskalinę sistemą, nustatyti biudžeto peržiūrų metines ribas, įskaitant fiskalines taisykles, ir įsteigti fiskalinę tarybą, kuri vykdytų nepriklausomą profesionalią priežiūrą;

f) reformuoti viešojo sektoriaus atlyginimų sistemą, be kita ko, suvienodinant ir supaprastinant darbo užmokesčio skales ir reformuojant premijų sistemą;

g) reformuoti pagrindinius pensijų sistemos parametrus: pereiti prie pensijų indeksavimo pagal vartotojų kainas, o ne pagal darbo užmokestį, laipsniškai keisti pensinį amžių, ypač moterų, daugiau, nei numatyta šiuo metu suderintuose planuose, ir laipsniškai įvesti pensijų įmokas viešojo sektoriaus darbuotojų grupėms, kurioms šiuo metu tokios įmokos netaikomos;

h) iš dalies pakeisti bankininkystės ir likvidavimo įstatymus, kad bankams patiriant sunkumų būtų galima tinkamai ir veiksmingai reaguoti. Pagrindinis pakeitimų tikslas – padidinti bankų, kuriems taikoma speciali administravimo tvarka, administratorių įgaliojimus. Be bankų problemų sprendimo tvarkos, reikėtų padidinti Rumunijos nacionalinio banko (RNB) įgaliojimus imtis taisomųjų veiksmų, numatant nuostatas, kuriomis jam leidžiama reikalauti, kad svarbūs akcininkai padidintų akcinį kapitalą ir finansiškai paremtų banką, taip pat uždrausti ar apriboti pelno paskirstymą. Vadovaujantis atitinkamais ES teisės aktais bus sustiprinta finansinė priežiūra. Be to, bus nustatyti išsamesni likvidumo ataskaitų reikalavimai, o reglamentuojamas mažiausias kapitalo pakankamumo koeficiento dydis tinkamu laiku turėtų padidėti nuo 8 % iki 10 %. Taip pat reikėtų pakeisti indėlių draudimo aktyvavimo procedūras siekiant supaprastinti ir paspartinti išmokas. Pagal pakeistus teisės aktus indėlių draudimas bus aktyvuotas per 21 dieną nuo RNB sprendimo. Galiausiai, siekdamas užtikrinti pakankamą likvidumą, RNB įsipareigoja išplėsti turto, kuris tinkamas naudoti kaip užstatas, sąrašą;

i) imtis struktūrinių reformų priemonių srityse, nurodytose pagal Lisabonos strategiją pateiktose šaliai skirtose rekomendacijose. Tarp šių priemonių – priemonės, kuriomis siekiama gerinti viešojo administravimo veiksmingumą ir našumą, didinti valstybės išlaidų kokybę, patikimai naudoti ir geriau įsisavinti ES lėšas, mažinti administracinę, fiskalinę ir teisinę našlą verslui ir spręsti nedeklaruoto darbo problemas, kartu plečiant apmokestinimo bazę.

6. Siekdama užtikrinti, kad programos sąlygos būtų sklandžiai įgyvendinamos, ir norėdama padėti tvariai atkurti pusiausvyrą, Komisija nuolat teiks patarimus ir rekomendacijas dėl fiskalinių, finansų rinkos ir struktūrinių reformų.

7. Rumunija atidaro specialią sąskaitą Rumunijos nacionaliniame banke Bendrijos vidutinės trukmės finansinei pagalbai administruoti.

4 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Rumunijai.

5 straipsnis

Jis skelbiamas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Priimta Briuselyje 2009 m. gegužės 6 d.

Tarybos vardu

Pirmininkas

V. TOŠOVSKÝ